

Μαρίζα
Ντεκάστρο

ΑΛΚΗ
ΖΕΗ

Μάτια
σαν
χαράζια
δάρασσα

ΜΕΤΑΙΧΜΙΩ

Μαρίζα Ντεκάστρο

ΑΛΚΗ ΖΕΗ
ΜΑΤΙΑ
ΣΑΝ
ΓΑΛΑΖΙΑ
ΘΑΛΑΣΣΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2023

Σχεδιασμός – Καλλιτεχνική επιμέλεια Δήμητρα Μηλιώρη

Επιμέλεια έκδοσης Μαρία Γονιδάκη

Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμών Μαρία Παναγοπούλου

Εικόνα εξωφύλλου Στρατηγούλα Γιαννικοπούλου, Με μολύβι φάμπερ

Μακέτα εξωφύλλου Δήμητρα Μηλιώρη

Το έργο Με μολύβι φάμπερ φιλοτέχνησε η Στρατηγούλα Γιαννικοπούλου με αφορμή την έκθεση «Ένα παραμύθι για την Άλκη», που διοργάνωσε η Ελληνοαμερικανική Ένωση σε συνεργασία με τις εκδόσεις Μεταίχμιο τον Σεπτέμβριο του 2023, σε επιμέλεια Ίριδος Κρητικού και Νίκου Βατόπουλου. Η έκθεση διοργανώθηκε στο πλαίσιο του Λογοτεχνικού Έτους Άλκης Ζέη. Οι εκδόσεις Μεταίχμιο ευχαριστούν τη δημιουργό και τους επιμελητές της έκθεσης για την παραχώρηση της άδειας χρήσης του έργου στο εξώφυλλο.

© 2023, Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

και Μαρίζα Ντεκάστρο

ISBN 978-618-03-3659-7

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83659

Κ.Ε.Π. 5887, κ.π. 18903

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562

www.metaixmio.gr • e-mail: metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562

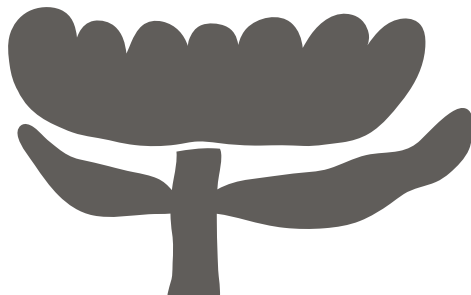
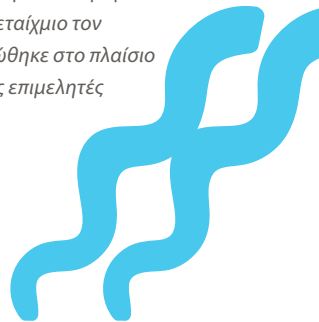
Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

• Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562

• Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΜΑΤΙΑ ΣΑΝ ΓΑΛΑΖΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ	12
2. «ΤΟ ΚΟΥΤΟΚΟΥΛΙ ΜΑΣ ΠΡΟΕΚΥΨΕ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ»	22
3. ΘΥΕΛΛΩΔΕΙΣ ΑΝΕΜΟΙ, ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΥΜΑΤΩΔΗΣ	28
4. ΚΑΚΟΘΑΛΑΣΣΑ, ΜΑΤΙΑ ΦΟΥΡΤΟΥΝΙΑΣΜΕΝΑ	42
5. ΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ	48
6. ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΚΟΙΜΙΣΕ ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΜΑΤΙ	54
7. ΤΑ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΤΙΑ ΤΑΞΙΔΕΨΑΝ 3.874 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ	64
8. ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΑΝΟΙΞΕ ΓΙΑ ΛΙΓΟ ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΑΤΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΛΙ ΤΟ ΜΑΥΡΟ	72
9. ΜΑΤΙΑ ΑΝΟΙΧΤΑ ΣΑΝ ΤΟ ΠΕΛΑΓΟΣ	86
10. ΦΩΤΕΙΝΟ ΓΑΛΑΝΟ ΟΙ ΦΙΛΙΕΣ	96
11. Ο ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΛΚΗΣ	106
12. ΕΛΑ ΝΑ ΚΑΘΙΣΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ	110

1 ΜΑΤΙΑ ΣΑΝ ΓΑΛΑΖΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ

Η Άλκη Ζέη είχε μάτια σαν τη γαλάζια θάλασσα, που αντάριαζαν από τους αέρηδες της Ιστορίας.

Μάτια διαφανή σαν το γυαλί που ασημίζει στο μαϊστράλι, γαλανά στις αγάπες, σκοτεινά όταν βουτούσε στα βαθιά της ζωής, πού και πού γκρίζα παγωμένα...

Μάτια αεικίνητα της Άλκης τα μάτια. Καθώς μεγάλωνε και έγραφε, και έκανε φιλίες, και έστηνε σπιτικό από τη μια χώρα στην άλλη, κάθε που η ζωή της έπαιρνε καινούριους δρόμους, διαφορετικό μπλε χρωμάτιζε τα μάτια της.

ΚΑΙ ΤΟΡΑ
ΓΥΡΙΖΟΥΜΕ ΣΕΙΣ
ΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΥΜΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ
ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ!

Το κοριτσάκι με τα γαλάζια μάτια ήρθε σαν δώρο εκείνο τον Δεκέμβρη του 1923, στο σπίτι του Ζήνωνα Ζέη και της Έλλης Σωτηρίου, στην οδό Κέας στα Πατήσια, δύο χρόνια και κάτι μετά την όμορφη και παχουλή Λενούλα.

Γ — Πώς θα το πούμε το μωρό;
 — Αγγελική, το όνομα της γιαγιάς.
 — Το «Αγγελική» δεν μου αρέσει, το ξέκοψε η μαμά.
 Θα τη φωνάζω Άλκη.]

Μικρή τη φώναζαν χαϊδευτικά Κούλι. Από το Άλκη, Αλκούλι. Και Κουτοκούλι. Της το κόλλησαν τα μεγάλα ξαδέλφια που την περνούσαν πάνω από δέκα χρόνια, μα το έλεγαν χαϊδευτικά σχεδόν.

Μέχρι να γεννήσει η μαμά της, η Λενούλα έμεινε στον παππού, στη Σάμο. Τι να σκέφτηκε η μικρή αρχόντισσα του σπιτιού, όταν βρήκε στο δωμάτιό της μια κούνια μ' ένα ξένο πλάσμα που δεν έμοιαζε καθόλου με παιδί, αφού ζύγιζε μόλις δύο κιλά και τριακόσια γραμμάρια και δεν είχε ούτε μία τρίχα στο κεφάλι;

Η Λενούλα μάλλον δυσκολεύτηκε να συνηθίσει το καινούριο μωρό κι όλο έβρισκε ευκαιρία για σκανταλιά. Μια μέρα, θύμισε στην Άλκη πως, όταν ήταν μωρό και την κάθιζαν ξυπόλυτη σ' ένα ψηλό καρεκλάκι, της έκοβε στα κρυφά μια δαγκωματιά στο μεγάλο δάχτυλο του ποδιού. Τότε το σπίτι ξεσηκωνόταν από τις τσιρίδες, έμπαινε η μαμά και ρωτούσε τι συμβαίνει, κι εκείνη απαντούσε πως το μωρό ήταν απλούστατα κλαψιάρικο. Δεν ήταν καθόλου εύκολο να κοροϊδέψεις τη μαμά τους! Μυρίστηκε το ψεματάκι της Λενούλας, την παραφύλαξε, είδε τι έκανε, της έβγαλε τότε το παπούτσι και της δάγκωσε το μεγάλο δάχτυλο. Και από τότε η μεγάλη αδελφή έκοψε τη συνήθεια.

**ΑΥΤΑ ΤΕΛΕΙΩΣΑΝ ΓΡΗΓΟΡΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΑΔΕΛΦΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ
ΦΙΛΕΣ. ΟΧΙ ΠΩΣ ΔΕΝ ΤΣΑΚΩΝΟΝΤΑΝ
Ή ΠΩΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΝ ΕΚΑΝΕ
ΤΗΝ ΕΞΥΠΝΗ ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ.**

**ΚΟΥΛΙ, ΚΟΥΛΙ
ΚΟΥΤΟΚΟΥΛΙ
ΤΗΝ ΚΟΡΟΪΔΕΥΕ**

ΟΙ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΖΕΗ

Ο καταπληκτικός πρωταγωνιστής των παιδικών χρόνων της Άλκης ήταν ο παππούς, Γεώργιος Σωτηρίου. Η αγάπη του για τα βιβλία και το διάβασμα τον έστρεψαν στη Φιλολογία. Παντρεύτηκε την Αγγελική Νικολαραϊζη, κόρη εύπορης οικογένειας, που αγαπούσε πολύ τα γράμματα, και έκαναν δώδεκα παιδιά, επτά κορίτσια και πέντε αγόρια.

Τελευταία, τα δίδυμα Πλάτων και Έλλη, με μάτια γαλάζια, το αριστούργημα της γιαγιάς Αγγελικής και του παππού. Η πιο μεγάλη αδελφή τα περνούσε είκοσι οκτώ χρόνια!

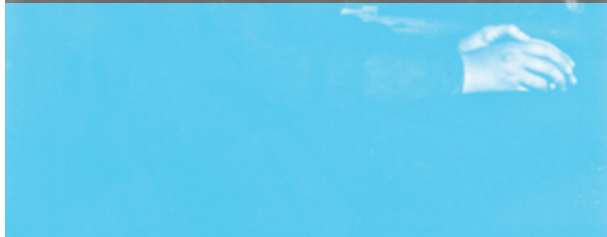
Ο πατέρας της Αγγελικής εκτιμούσε τον νεαρό γαμπρό του και τον έστειλε για μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία. Όταν ο παππούς τελείωσε τις σπουδές, δίδαξε στη Μεγάλη Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης κι έπειτα στο Βαθύ της Σάμου, όπου καταστάλαξε και πέρασε ολόκληρη τη ζωή του.

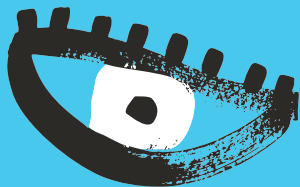

Η μητέρα της Άλκης, η Έλλη, ήταν όμορφη και καλοντυμένη βρέξει χιονίσει. Δυναμική και πολύ τολμηρή γυναίκα, ήταν μέσα σε όλα.

Γ...Σ' όλη την Κατοχή και μετά, η Λίζα, ντυμένη πάντα με την τελευταία μόδα, πότε με τουρμπάν στο κεφάλι πότε με καπέλο, περνούσε ανάμεσα από μπλόκα Γερμανών, από ασφαλίτες, και ποτέ κανένας δεν τη σταμάτησε να ψάξει την ασορτί με τα παπούτσια τσάντα της που ήταν γεμάτη προκηρύξεις...

Ποτέ κανείς δεν υποπτεύθηκε την όμορφη και κομψή κυρία Ζέη που έβγαине μ' ένα παλτό από την Τσούχλου... και μια μεγάλη δερμάτινη τσάντα γεμάτη με ποιος ξέρει τι... και κάπου πήγαινε και γύριζε πριν έρθει ο μπαμπάς από τη δουλειά...]

«Κυρία Ζέη, είστε σαν τη γαλάζια θάλασσα»
της είπε μια φορά ένας μικρός μαθητής στη Χίο.

Ο μαθητής μεγάλωσε,
θα έγινε πατέρας, ίσως παππούς τώρα πια.
Είμαι βέβαιη πως δεν την ξέχασε,
πως έδωσε τα βιβλία της στα παιδιά του,
τα ίδια βιβλία που θα διαβάσετε κι εσείς, αναγνώστες.

Δεν έχει σημασία που δεν τη γνωρίσατε
προσωπικά όπως εκείνος.
Θα σας μιλήσει από τούτες τις σελίδες
και θα 'ναι λίγο σαν να είστε μαζί
γιατί θα σας πει ιστορίες, αυτές που έγραψε
και άλλες που λίγοι άκουσαν.

Θα τη συναντήσετε πάντα με μάτια που έλαμπαν!

ΕΝΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΤΑΡΑΧΗ ΖΩΗ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΑΛΚΗΣ ΖΕΗ

ISBN: 978-618-03-3659-7

9 786180 336597

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83659

metaixmio.gr

